

18 december 2022

16,3km VM 7,3km NM 9km

Op pad langs de Vlasrotersroute ...

tussen Deinze en Gottem

We wandelen door en rond de kleine dorpen Gottem en Grammene, deelgemeenten van Deinze en beiden met een vlasverleden. In de voormiddag stappen we langs de Leie en een oude Leiearm naar Gottem. In de namiddag wandelen we door de vallei van de Oude Mandel en de Vondelbeek naar en door Grammene en keren langs de andere oever van de oude Leiearm terug naar de startplaats

De Leie werd vroeger de "Golden River" genoemd omdat haar water enorm geschikt was om vlas te roten en er zo grote winsten gemaakt werden, én omwille van de goudgele kleur die het Leiewater kreeg van het roten. Roten is het blootstellen van de plant aan water zodat de vezels loskomen, een delicaat proces dat tot 1943 gebeurde in grote houten bakken in de Leie, later in grote betonnen bakken.

De Oude Leiearm in Grammene is een oude meander die ontstaan is bij het rechtekken van de Leie. Het is de langste van de Leiestreek en toont de meanderende Leie zoals die tot 1974 bestond. Het is er een **paradijs voor dieren en planten**.

Sinds 2015 is de **bever** hier voor het eerst opnieuw ontdekt. Essentieel voor de bever is dat de toegang tot het water het hele jaar door gegarandeerd is én dat er voldoende bomen langs de oever staan. Bevers knagen bomen om en hebben een uitgesproken voorkeur voor zachte houtsoorten (wilg, populier). Ze gebruiken de bast, de twijgen en de bladeren als voedsel. Met de grotere takken bouwen ze burchten en dammen.

IJsvogels maken graag gebruik van de omgevallen bomen in het water als uitkijkplaatsje om hun prooi te verschalken.

Op de wilgen aan de oevers kan je vaak **aalscholvers** zien zitten slapen. Vanaf mei kun je hier de **kleine karekiet** horen zingen in de rietkragen. Hij vlecht zijn nest tussen een aantal rietstengels. **Rietzangers** zitten vaak te zingen op de wilgen aan de oever of op weidepaaltjes in de buurt. Een groep van een twintig tot dertig **knobbelzwanen** overwintert hier in de buurt. **Ooievaars en blauwe reigers** vanuit de tegenovergelegen Brielmeersen maken hier soms ook grote sier.

De schrale graslanden en bermen worden gekleurd door onder andere duizendblad, gevlekte rupsklaver, wilde bertram, graslathyrus, knoopkruid en Sint-Janskruid. Ze trekken heel wat dagvlinders aan. Gele plomp siert van mei tot augustus met zijn gele bloemen de waardevolle meander.

Gottem, de naam duikt voor het eerst op in 814, maar het 'heem van de Gauten', was zeker al door de Romeinen bewoond. Het is een landbouwdorp en leefde tot halfweg de 20ste eeuw hoofdzakelijk van de bloeiende vlasteelt langs de Leie.

De Heksenput

Tanneken Sconynckx (Anna De Coninck) werd rond 1560 geboren in Gottem. Zij werd tijdens de godsdienstperikelen in 1602 - 1603 beschuldigd van hekserij door haar neef baljuw Meganck. Tanneken overleed in Tielt in 1603 tijdens een foltering die vier dagen en nachten duurde.

Omdat ze geen vergiffenis had gevraagd voor haar zonden werd Tanneken in ongewijde grond begraven in haar geboorteplaats Gottem. Zij zou begraven zijn dicht bij een vijver, 'de heksenput' genoemd.

Huisbrouwerij Sint Canarus, de grootste brouwerij van Deinze tot Gent, is één van de kleinste brouwerijtjes ter wereld. Klein maar fijn. Het cafeetje wordt opgehouden door Dokter Canarus en Madam Canaar. Het vlaggenschip van Sint Canarus is de Sint Canarus Tripel. Het wonderbaarlijkste de "Maeght van Gottem", een levend bier met een levend hoppebelleke in de fles. Ook de bruintjes mogen er wezen: het pottenbakkersbier Potteloereke en Pere Canard. En de laatste nieuwkomers, (nog) niet in de handel te verkrijgen zijn de Witte Piet, Straffe Piet en Stoute Piet.

Grammene

Er loopt een spoorwegbrug van het traject Gent - De Panne over de oude Leiearm. Deze opvallende brug werd aangelegd in 1855 en kent dus een lange geschiedenis. In 1992 stond Grammene dan ook in rep en roer toen de NMBS de metalen brug wou vervangen door een betonnen constructie. Een actiecomité met Laurent (Lorenzo voor de vrienden) Vanhaesebrouck als woordvoerder kon dat verhinderen. Uiteindelijk veranderde de NMBS van mening en sindsdien heet de brug in de volksmond de **Lorenzobrug**.

De Vlasroterij in de Koffiebeekstraat is de voormalige roterij Van Damme. Het gebouw dateert vermoedelijk uit de eerste helft van de twintigste eeuw, de roterij is stopgezet in de jaren 1970. De boeren huurden een halve rootkamer af om in hun behoeften te voorzien. De vlasroterij-eigenaar (de heer Vandamme) deed niet het zware werk. Hij verhuurde zijn infrastructuur en werd op die manier een gegoede en belangrijke figuur in het dorp.

De parochiekerk Sint-Jan-Baptist is zoals de oudste typische Leiekerkjes ingeplant op een lichte verhevenheid (kouterrug) aan de oever van een oude Leiearm. De neogotische kerk ontworpen door Henri Valcke wordt omringd door een ovaal kerkhof, omgeven door leilinden en hagen.